

מפת • עיתוני האוניברסיטה • אגף קשרי חוץ ופיתוח משאבים • לוח אירועים •
English אגודות הידידים בחו"ל • ידידים ובוגרים • האוניברסיטה

מחקר חדש קובע: דברו עם תינוקות בשפת בני אדם - ד"ר מיקי חפר

תוצאות מחקר חדש שנערך בבית החולים לגליל המערבי נהריה, מגלות, כי כבר עם לידתם, לתינוקות יש יכולות קונטיביות (הכרתיות) של עיבוד וקליטה. מדובר במחקר מדעי גדול ומקיף, שנערך במסגרת עבודת הדוקטורט של ד"ר מיקי חפר מאוניברסיטת תל אביב, ובהנחייתו של ד"ר זלמן וינטראוב, מנהל מחלקת הפגייה בבית החולים לגליל המערבי נהריה. המחקר, שנמשך חמש שנים והקיף בדיקה של 100 תינוקות, בחן האם לתינוק בן יום יש יכולת קונטיבית של עיבוד נתונים שהוא קולט ושומע מהסביבה הקרובה. במהלך המחקר, הושמעו תחילה לתינוקות קטעי מוסיקה קלאסית (מוצארט). לאחר מכן השמיעו להם קטעי מוסיקה רנדומאלית (אקראית). בשלב השלישי והאחרון הופסקה את המוסיקה והחוקרים יצרו סביב התינוקות סביבה שקטה.

צוות החוקרים, בהנחייתו של ד"ר וינטראוב, בדק את תגובותיהם של התינוקות לקטעי המוסיקה השונים, ובחן את השפעותיה על ידי מעקב אחר תנועות הפנים ושינויים בגלי המוח. החוקרים עקבו, באמצעות תוכנת מחשב מיוחדת, אחר עוויות בפנים, בעיניים ובפה של התינוקות, ובסיום מיפו את התוצאות.

"כשברקע התנגנה מוסיקה קלאסית, התנועות התה קבועה ושלווה, לא היו קפיצות גוף וזיהינו נטייה לריתמיות (קצביות) של הלשון וכפות הידיים, ממש כמו שאדם מנצח על מוסיקה. גלי המוח נעו בתנועות מאורגנות והומוגניות ודופק הלב היה יציב. במוסיקה אקראית, התינוק נכנס לאי-שקט, היו לו תנועות לא רצונית באזור הפנים, תנועות מוגברות בגלי המוח וקצב לב לא סדיר. בסביבה שקטה, גלי המוח נעו בין מצב שינה לערנות, לא היו תנועות חדות והגוף נראה רגוע". "יש עוד הרבה מה לחקור ולהבין, אך תוצאות מחקר זה הן יותר מרמזות על כך שלתינוקות יש יכולת קונטיבית כבר עם לידתם", סיכם ד"ר וינטראוב.

בספרות הרפואית, המתבססת על מחקרים בנושא, מצוין, כי עובר שנחשף עוד בבטן אמו למוסיקה ולסיפורים - כשהוא נולד, הגוף שלו, מבחינה פיזיולוגית, מזהה את המוסיקה והסיפור. ד"ר וינטראוב מסביר, כי בתקופה התוך רחמית, נמצא המוח בשיא התפתחותו. התפתחות זו כוללת יצירת נירונים בקצב מרבי, נדידת נירונים לקליפת המוח ויצירת דנדריטים וסינפסות. תהליך זה מלווה בהתפתחות כימית מואצת, ולכן המוח בעובר רגיש מאוד לקולות ולשינויים בסביבה התוך רחמית. ד"ר וינטראוב מצוין עוד, כי אחת הדרכים בעזרתן תינוקות לומדים את הסביבה ומפתחים קשרים היא על ידי חיקוי. לכן, הטיפול ההתפתחותי צריך להתחיל כבר ביום הראשון להיוולדם. מנהל בית החולים נהריה ד"ר מסעד ברהום, ציין כי מדובר במחקר בעל חשיבות רבה בהבנת התפתחות מוחו של תינוק וההשפעה הפסיכולוגית על עתידו, והדגיש כי בית החולים ימשיך להשקיע, לתמוך ולעודד קיום מחקרים למען קידום ופיתוח הרפואה.

עד לפני כמה שנים, ההתייחסות המילולית לתינוקות הייתה כמו אל בובות חסרי פעילות מוחית", מסביר עורך

המחקר ד"ר וינטראוב, "דיברו אתם בשפה מצוקצקת של קוצי-מוצי ולא בשפת בני האדם. דאגו בעיקר לאוכל ולשינה. הקשר המילולי היה רדוד ולא מובן. בספרות הרפואית ידוע, כי גם לעוברים יש רמה בסיסית של מודעות ויכולת למידה. במחקר שלנו גילינו, שאחד הדברים הקרובים ביותר ליכולת הקוגניטיבית של תינוקות זז קליטת השפה. הם אומנם מוגבלים מבחינה מוטורית לדבר כבר בגיל יום, אבל בהחלט יש להם יכולת עיבוד וקליטה של רעשים וקולות מהסביבה הקרובה".

לכן, ד"ר וינטראוב ממליץ שכדי שתינוק יתפתח בצורה תקינה, יש לדבר אתו בדיוק כמו שמדברים אל אדם בוגר.

כתובת המאמר http://www2.tau.ac.il/news/hebnew.asp?num_new=2232